

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 27 november 2018

991/2018

Lag om ändring av sjölagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sjölagen (674/1994) 1 kap. 1 och 1 a §, 6 kap. 12 a §, 10 kap. 10 §, 10 a kap. 6, 8 och 10 §, 11 a kap. 2–5, 7 och 8 §, 15 kap. 24 och 25 §, 18 kap. 1–4, 6–9, 11–15 § samt 23 kap. 3 §,

av dem 1 kap. 1 § och 11 a kap. 7 § sådana de lyder i lagarna 860/2016 och 337/2018, 1 kap. 1 a § samt 11 a kap. 2–5 § och 8 § sådana de lyder i lag 860/2016, 6 kap. 12 a § sådan den lyder i lag 1359/2002, 10 kap. 10 § sådan den lyder i lag 421/1995, 10 a kap. 6 § sådan den lyder i lag 337/2018, 8 § sådan den lyder i lagarna 1688/2009 och 337/2018, 10 a kap. 10 § samt 18 kap. 7, 11, 12 och 14 § sådana de lyder i lag 1688/2009, 15 kap. 24 § sådan den lyder i lagarna 264/2013 och 337/2018 samt 25 § sådan den lyder i lag 264/2013, 18 kap. 1–4, 8 och 15 § samt 23 kap. 3 § sådana de lyder i lag 482/2017 samt 18 kap. 6 § sådan den lyder i lagarna 1688/2009 och 482/2017, som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden om fartyg

1 §

Ett fartygs nationalitet

Ett fartyg är finskt och berättigat att föra finsk flagg, om mer än sextio procent av fartyget ägs av finska medborgare eller finska juridiska personer.

I andra än i 1 mom. avsedda fall ska Transport- och kommunikationsverket godkänna ett fartyg som finskt, om

1) en medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en i enlighet med en sådan stats lagstiftning grundad juridisk person, vars stadgeenliga hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger mer än sextio procent av fartyget,

2) fartygets drift leds och kontrolleras från Finland,

3) fartygets ägare, ifall ägaren inte ansvarar för fartyget i enlighet med 2 punkten, för skötseln av denna uppgift utser ett ombud som har sin stadigvarande hemkommun och bostad i Finland, och

4) fartyget har avförts ur fartygsregistret i en annan stat för den tid det är infört i fartygsregistret i Finland.

Ett i 2 mom. avsett godkännande ska återkallas på begäran av fartygets ägare.

I andra än i 1 eller 2 mom. avsedda fall kan Transport- och kommunikationsverket godkänna ett fartyg som finskt, om

1) det utifrån fartygets ägande, förvaltnings-, kreditgivnings- och befraktningsförhållanden tillförlitligt kan konstateras att fartygets drift står under ett avgörande finskt inflytande,

2) fartyget har avförts ur fartygsregistret i en annan stat för den tid det är infört i fartygsregistret i Finland,

3) fartyget uppfyller de krav som ställs på nya fartyg i bestämmelserna om fartygs säkerhet, och

4) registreringen av fartyget bedöms främja sjöfartsnäringen i Finland och sysselsättningen inom den.

Om ett fartyg som avses i 4 mom. inte har någon finsk ägare, förutsätts utöver vad som föreskrivs ovan att finska medborgare är representerade i förvaltningsorganen för den utländska sammanslutning som äger fartyget eller att de på något annat sätt kan delta i beslutsfattandet i ägarsammanslutningen.

Ett tillstånd som avses i 4 mom. ska förenas med villkor som Transport- och kommunikationsverket anser behövliga samt innehålla uppgift om tillståndets giltighetstid. Tillstånd kan beviljas för högst två år i sänder.

Om förutsättningarna i 2 mom. för godkännande eller i 4 mom. för beviljande av tillstånd inte längre föreligger eller om de villkor som det i 4 mom. avsedda tillståndet förenats med inte iakttas och avvikelsen inte kan betraktas som ringa, ska Transport- och kommunikationsverket återkalla godkännandet eller tillståndet. Innan ett godkännande eller tillstånd återkallas ska den som fått godkännandet eller tillståndet ges möjlighet att lämna sin förklaring i saken.

Närmare bestämmelser om ansökan om godkännande enligt 2 mom. eller tillstånd enligt 4 mom., om innehållet i ansökan och om den utredning som ska fogas till ansökan samt om villkor som tillstånd enligt 4 mom. ska förenas med får utfärdas genom förordning av statsrådet.

1 a §

Införande av ett fartyg som är i finsk ägo i en annan stats fartygsregister

Ett fartyg som med stöd av 1 § 1 mom. ska betraktas som finskt kan överföras till fartygsregistret i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med den statens lagstiftning om registrering av fartyg som ägs av medborgare eller juridiska personer i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Transport- och kommunikationsverket får för att främja varvsindustrin och sysselsättningen i Finland ge tillstånd till att ett fartyg som enligt 1 § 1 mom. ska betraktas som finskt införs i fartygsregistret i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet såsom fartyg i den staten, om

1) fartyget är byggt i Finland och det införs i fartygsregistret i en sådan stat omedelbart när det blivit färdigställt,

2) det råder ett verkligt samband mellan fartyget och registreringslandet i fråga om äganderätten till fartyget eller fartygets besittning eller användning, och

3) det enligt bedömningar finns sådana vägande skäl för registrering av fartyget vilka hänför sig till främjande av varvsindustrin och sysselsättningen i Finland.

Ett tillstånd som avses i 2 mom. ska förenas med de villkor som Transport- och kommunikationsverket anser behövliga samt innehålla uppgift om tillståndets giltighetstid. Tillståndet beviljas för viss tid och kan vara i kraft högst så länge som befraktningsavtalet om fartygets användning eller besittning gäller. Tillståndet ska förenas med villkor som förbjuder överföring av fartyget vidare till ett fartygsregister i ett tredjeland.

Om förutsättningarna enligt 2 mom. för beviljande av tillstånd inte längre föreligger eller om de villkor som tillståndet förenats med enligt 3 mom. inte iakttas och avvikelsen inte kan betraktas som ringa, ska Transport- och kommunikationsverket återkalla tillstån-

det. Innan beslut om återkallande fattas ska den som fått tillståndet ges möjlighet att lämna sin förklaring i saken.

Ett i 2 mom. avsett tillstånd upphör att gälla om fartyget eller en andel i det säljs till utlandet så att fartyget enligt 1 § 1 mom. upphör att vara finskt.

Närmare bestämmelser om ansökan om tillstånd enligt 2 mom., om innehållet i ansökan och om den utredning som ska fogas till ansökan samt om innehållet i beslut om återkallande enligt 4 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 kap.

Fartygs befälhavare

12 a §

Befälhavarens anmälningsskyldighet

Befälhavaren på ett fartyg ska underrätta fartyg i närheten samt på Finlands vattenområde Transport- och kommunikationsverket och på andra områden en myndighet, ett organ eller ett system som främjar eller övervakar sjötrafiksäkerheten i området om farlig is eller anhopning av is, ett farligt vrak, vindar av minst 10 Beauforts styrka för vilka ingen stormvarning har utfärdats eller någon annan omedelbar sjöfartsrisk liksom också om säkerhetsanordningar för sjöfarten som fungerar på ett felaktigt eller vilseledande sätt eller som har förskjutits från sin plats eller försvunnit.

10 kap.

Ansvar för oljeskada

10 §

Försäkringsplikt för finska fartyg

Ägaren av ett finskt fartyg som transporterar mer än 2000 ton beständig olja som bulklast ska ta och vidmakthålla försäkring eller ställa säkerhet som täcker fartygsägarens ansvar enligt detta kapitel eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat intill det ansvarsbelopp som anges i 5 § 1 mom. Staten är dock inte skyldig att ta försäkring eller ställa säkerhet.

En försäkring eller säkerhet som avses i 1 mom. ska godkännas av en myndighet så som närmare föreskrivs genom förordning.

Då fartygsägaren har fullgjort sin skyldighet enligt 1 mom., har han eller hon rätt att av den myndighet som godkänner försäkringen eller säkerheten erhålla ett certifikat som visar detta. För fartyg som tillhör staten utfärdar ovan nämnda myndighet certifikat som visar att finska staten äger fartyget och att dess ansvar är täckt intill det belopp som anges i 5 § 1 mom. Certifikatet ska medföras ombord på fartyget och en kopia därav deponeras hos Transport- och kommunikationsverket.

Närmare bestämmelser om certifikat som avses i 3 mom. utfärdas genom förordning.

991/2018

10 a kap.

Ansvar för skada orsakad av förorening genom bunkerolja

6 §

Försäkringsplikt för finska fartyg

Den registrerade ägaren av ett fartyg som är infört i det trafik- och transportregister som förs av Transport- och kommunikationsverket eller i det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland och som har en bruttodräktighet som överstiger 1 000 ska teckna och vidmakthålla en försäkring eller inneha någon annan ekonomisk säkerhet som täcker fartygsägarens ansvar enligt detta kapitel eller enligt motsvarande lagstiftning i en annan fördragsslutande stat, intill det belopp som anges i 9 kap. 5 §.

8 §

Certifikat angående försäkring eller säkerhet

Transport- och kommunikationsverket ska på ansökan utfärda ett certifikat över den försäkring eller ekonomiska säkerhet som avses i 6 § till den registrerade ägaren av ett fartyg som är registrerat i trafik- och transportregistret eller i det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland. Transport- och kommunikationsverket kan även utfärda ett certifikat över uppfyllt försäkringsplikt i fall som avses i 7 § 1 mom. om fartyget inte är registrerat i en fördragsslutande stat.

Till ansökan ska det fogas en utredning av vilken framgår att

- 1) försäkringen eller säkerheten täcker det ansvar som avses i detta kapitel, och
- 2) försäkringen eller säkerheten under certifikatets giltighetstid inte kan upphöra att gälla tidigare än tre månader från den dag ett skriftligt meddelande om tiden för försäkringens eller säkerhetens upphörande kom in till Transport- och kommunikationsverket, om inte certifikatet har tillställts Transport- och kommunikationsverket eller ett nytt certifikat har utfärdats.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla ett certifikat, om de villkor enligt vilka det har utfärdats inte längre uppfylls.

Certifikatet ska medföras ombord på fartyget och en kopia av certifikatet ska lämnas in till Transport- och kommunikationsverket. Fartyget får inte användas för sjöfart utan ett sådant certifikat.

För certifikat som avses i denna paragraf tas det ut avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Närmare bestämmelser om certifikat som avses i denna paragraf utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Övervakning av försäkringsplikten

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att 6 och 7 § iakttas.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förbjuda ett fartygs avgång och avbryta dess resa om fartyget inte medför ett sådant certifikat som krävs enligt 6 eller 7 §.

Ansvar för avlägsnande av ett vrak som orsakats av en sjöolycka

2 §

Befälhavarens och redarens rapporteringsplikt

Om ett finskt fartyg varit delaktigt i en sjöolycka som lett till att fartyget har blivit ett vrak, ska fartygets befälhavare eller redare utan dröjsmål lämna en i artikel 5 i Nairobi-konventionen avsedd rapport om saken till Transport- och kommunikationsverket eller, om vraket finns inom en annan fördragsslutande stats konventionsområde, till den behöriga myndigheten i den berörda fördragsslutande staten.

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta de behöriga sjöfarts- och miljömyndigheterna om rapporter som lämnats till verket med stöd av 1 mom. eller med stöd av artikel 5 i Nairobi-konventionen.

3 §

Varning om och lokalisering av vrak

När Transport- och kommunikationsverket har mottagit en i 2 § eller i artikel 5 i Nairobi-konventionen avsedd rapport ska det i enlighet med artikel 7 i Nairobi-konventionen utan dröjsmål varna sjöfarande och berörda stater om vrakets art och läge.

Om vraket kan anses utgöra en fara, ska Transport- och kommunikationsverket uppmana den registrerade ägaren att vidta alla de åtgärder som är möjliga för att fastställa vrakets exakta läge och bestämma en frist för detta. Om den registrerade ägaren inte fastställer läget inom den frist som bestämts, ska Transport- och kommunikationsverket på den registrerade ägarens bekostnad vidta alla åtgärder som är möjliga för att lokalisera vraket.

4 §

Bestämning av den fara som ett vrak utgör och utmärkning av vrak

När Transport- och kommunikationsverket fått uppgift om ett vrak ska verket i enlighet med artikel 6 i Nairobi-konventionen besluta om vraket utgör en fara. För avgörande i saken ska verket begära en bedömning av den fara som vraket utgör från Finlands miljöcentral och Försvarsmakten.

Om ett vrak i enlighet med 1 mom. anses utgöra en fara, ska Transport- och kommunikationsverket inleda alla rimliga åtgärder för att märka ut vraket.

5 §

Åtgärder för avlägsnande av ett vrak

Om ett vrak i enlighet med 4 § anses utgöra en fara, ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål rapportera om det till den registrerade ägaren och, om det är fråga om ett utländskt fartyg, också till den behöriga myndigheten i fartygets registreringsstat.

Transport- och kommunikationsverket ska bestämma en rimlig frist inom vilken den registrerade ägaren ska avlägsna vraket och skriftligen underrätta ägaren om fristen på det sätt som anges i artikel 9.6 i Nairobi-konventionen.

Om vraket anses utgöra en fara i enlighet med 4 §, ska den registrerade ägaren lämna bevis till Transport- och kommunikationsverket på att i 7 § avsedd försäkring eller annan säkerhet finns.

För att trygga sjösäkerheten och skydda den marina miljön får Transport- och kommunikationsverket i enlighet med artikel 9.4 i Nairobi konventionen uppställa behövliga villkor för avlägsnande av ett vrak samt i enlighet med artikel 9.5 i den konventionen ingripa i avlägsnandet. Innan Transport- och kommunikationsverket fattar beslut i saken ska det höra Finlands miljöcentral och Försvarsmakten.

Transport- och kommunikationsverket får avlägsna ett vrak på den registrerade ägarens bekostnad i de fall som avses i artikel 9.7 och 9.8 i Nairobi konventionen när vraket befinner sig i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få behövlig handräckning från Försvarsmakten, Tullen och räddningsverken för utförande av sina uppgifter enligt denna paragraf.

7 §

Certifikat över försäkring eller säkerhet

Transport- och kommunikationsverket utfärdar på ansökan ett certifikat över giltighetstiden för den försäkring eller säkerhet som avses i 6 § till den registrerade ägaren av ett fartyg som är infört i fartygsregistret i Finland. Transport- och kommunikationsverket kan även utfärda ett certifikat över uppfyllt försäkringsplikt, om fartyget inte har registrerats i någon stat som är part i Nairobi konventionen.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla certifikatet när förutsättningarna för dess utfärdande inte längre uppfylls.

Fartygets befälhavare ska se till att certifikatet enligt 1 mom. medförs ombord på fartyget och en kopia av certifikatet ska lämnas i förvar hos Transport- och kommunikationsverket. Fartyget får inte användas för sjöfart utan ett sådant certifikat.

För certifikat som avses i denna paragraf tas det ut en avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten.

Närmare bestämmelser om det certifikat som avses i denna paragraf får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Verkställighet

Ett beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat med stöd av 3–5 § får verkställas genast även om det inte har vunnit laga kraft, om inte något annat bestäms i beslutet eller om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

15 kap.

Befordran av passagerare och resgods

24 §

Certifikat över försäkring eller säkerhet

Transport- och kommunikationsverket ska på ansökan utfärda ett certifikat över giltighetstiden för den försäkring eller säkerhet som avses i artikel 4 a i bilaga I till Atenförordningen, till den registrerade ägaren av ett fartyg som har antecknats i trafik- och transportregistret eller i det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland. Transport- och kommunikationsverket kan även utfärda ett certifikat över uppfyllt försäkringsplikt, om fartyget inte är registrerat i en fördragslutande stat.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla ett certifikat, om de villkor enligt vilka det har utfärdats inte längre uppfylls.

Certifikatet ska medföras ombord på fartyget och en kopia av certifikatet ska lämnas i förvar hos Transport- och kommunikationsverket. Fartyget får inte användas för sjöfart utan ett sådant certifikat.

För certifikat som avses i denna paragraf tas det ut en avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten.

Närmare bestämmelser om certifikat som avses i denna paragraf utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Övervakning av försäkringsplikten

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att artikel 4 a i bilaga I till Atenförordningen iakttas.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förbjuda ett fartygs avgång och avbryta dess resa om fartyget inte medför ett sådant certifikat som krävs enligt artikel 4 a i bilaga I till Atenförordningen.

18 kap.

Dagböcker, sjöförklaring och besiktning

1 §

Skyldigheten att föra dagbok

Dagböcker som avses i denna lag är skeppsdagbok, maskindagbok, kombinerad skepps- och maskindagbok, körjournal, dagbok för fiskefartyg och radiodagbok. Straffbestämmelserna i 20 kap. tillämpas inte på körjournal och radiodagbok. Bestämmelser om dagböcker som anknuter till förhindrande av miljöförstöring och som ska föras på fartyg finns i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009).

Skeppsdagbok och maskindagbok ska föras på fartyg i internationell fart med en bruttodräktighet på minst 500. Om bruttodräktigheten för fartyg i internationell fart understiger 500, kan det i stället för separat skeppsdagbok och maskindagbok föras en kombinerad skepps- och maskindagbok. För fartyg i internationell fart med en bruttodräktighet som understiger 100 kan det i stället för ovan nämnda dagböcker föras körjournal.

På fartyg i inrikes fart med en bruttodräktighet på minst 300, eller som transporterar minst 100 passagerare, ska det föras en kombinerad skepps- och maskindagbok eller separat skeppsdagbok och maskindagbok. Om resan mellan hamnarna varar högst 20 minuter, kan det på fartyget i stället för ovan nämnda dagböcker föras körjournal. På fartyg i inrikes fart med en bruttodräktighet på minst 150 men under 300 ska åtminstone körjournal föras.

På fiskefartyg vars längd är minst 24 meter ska det föras en kombinerad skepps- och maskindagbok eller separat skeppsdagbok och maskindagbok. På fiskefartyg vars längd är minst 15 meter men under 24 meter ska det föras dagbok för fiskefartyg.

På fartyg som enligt internationella överenskommelser eller Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter ska utrustas med radioutrustning ska det föras radiodagbok.

2 §

Dagbokens form och bevarande av uppgifter

Dagbok förs med ett av Transport- och kommunikationsverket godkänt elektroniskt system eller manuellt. En elektronisk dagbok kan kombineras med en radiodagbok, lastdagbok, oljedagbok, avfallsdagbok eller annan motsvarande dagbok som förs på fartyget.

Vid hantering av uppgifter som ska föras in i dagboken ska tillgängligheten till och användbarheten för uppgifterna säkerställas. Uppgifterna ska bevaras enhetliga och oförändrade under hela deras bevaringstid. Bevaringen av elektroniska dagböcker ska säkerställas på ett betryggande sätt som förhindrar att uppgifter som förts in i dagboken försvinner eller förstörs till följd av elavbrott eller något annat tekniskt fel.

Redaren ansvarar för att dagböckerna bevaras. De anteckningar som har gjorts i en dagbok ska bevaras i minst tre år från den senaste anteckningen. Bilagor till dagböcker ska bevaras i minst tre år räknat från datumet i bilagan. Om en rättgång har inletts inom nämnda tid till följd av en händelse som har antecknats i dagboken, ska dagboken bevaras tills avgörandet i ärendet har vunnit laga kraft.

Tillverkaren av ett system för elektroniska dagböcker ska ansöka om godkännande för systemet hos Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket kan utfärda närmare föreskrifter om dagböckers form och bevarande av uppgifter samt om förutsättningarna för godkännande av system för elektroniska dagböcker i enlighet med de krav som fastställts i internationella konventioner.

3 §

Förande av dagbok

Fartygets befälhavare ska se till att sådan dagbok som avses i 1 § förs på fartyget. Dagbok förs av den besättningsmedlem som ansvarar för vakthållningen. Dagbok ska föras på fartygets arbetspråk eller på engelska.

Anteckningarna i dagboken ska göras i kronologisk ordning för varje vakt. Den som för dagbok ska bekräfta sina anteckningar i dagboken genom sitt godkännande. Fartygets befälhavare ska också godkänna dagboksanteckningarna, med undantag för anteckningarna i maskindagboken som ska godkännas av fartygets maskinchef.

Anteckningar i dagboken eller bilagor till dagboken får inte raderas eller göras otydliga. Den som för dagbok ska korrigera sina felaktiga anteckningar med en ny anteckning vid den aktuella punkten i dagboken eller i dess bilaga eller genom att vid sidan av en felaktig bilaga tillfoga en korrekt bilaga. Av en korrigering i dagboken eller dess bilaga ska det framgå tidpunkt och innehåll för korrigeringen och vem som utfört den.

Transport- och kommunikationsverket kan utfärda närmare föreskrifter om förande av dagbok samt om de anteckningar som ska göras i dagboken och om godkännande av dem.

4 §

Uppgifter som ska föras in i dagboken

I en skeppsdagbok ska det föras in uppgifter om vad som sker på fartyget under resan och i hamnen. I dagboken ska det dessutom föras in uppgifter som kan vara till nytta för redaren, lastägaren, försäkringsgivaren eller någon annan vars rättigheter kan påverkas av händelser under resan.

I en maskindagbok ska det föras in uppgifter om maskineriets drift och bränslemängden på fartyget.

I en kombinerad skepps- och maskindagbok, körjournal samt dagbok för fiskefartyg ska det, i den omfattning som krävs för respektive dagbok, föras in motsvarande uppgifter som enligt 1 och 2 mom. ska föras in i en skeppsdagbok och maskindagbok.

I en radiodagbok ska det föras in uppgifter om all nödtrafik, iltrafik och varningstrafik samt om andra händelser som har anknytning till radiotrafiken.

Transport- och kommunikationsverket kan meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska föras in i dagböcker och om bilagor till dagböcker.

6 §

Skyldighet att avge sjöförklaring

Befälhavaren på ett finskt fartyg ska avge sjöförklaring

- 1) när någon, medan fartyget var på väg, i samband med fartygets drift har eller kan antas ha avlidit eller fått en svår kroppsskada,
- 2) när i annat fall i samband med fartygets drift någon ombordanställd eller någon annan, som följer med fartyget har eller kan antas ha avlidit eller fått en svår kroppsskada,
- 3) när någon har avlidit ombord,
- 4) när allvarlig förgiftning har eller kan antas ha inträffat ombord,
- 5) när fartyget har sammanstött med annat fartyg eller stött på grund,
- 6) när fartyget har övergetts till sjöss,
- 7) när i samband med fartygets drift skada av någon betydelse har uppkommit eller kan antas ha uppkommit antingen på fartyget eller, medan fartyget var på väg, på egendom utanför fartyget, eller
- 8) när brand, explosion eller förskjutning av någon betydelse har inträffat i lasten.

Sjöförklaring ska avges för ett finskt fartyg också med anledning av en händelse som har inträffat eller kan antas ha inträffat i samband med fartygets drift, om Transport- och kommunikationsverket förordnar det eller befälhavaren eller redaren begär det, eller då det är fråga om skada på gods som är av någon betydelse och lastägaren eller lastförsäkringsgivaren begär om sjöförklaring.

Förordnar Transport- och kommunikationsverket eller begär lastägaren eller lastförsäkringsgivaren att sjöförklaring ska avges, ska meddelande om detta ges till befälhavaren eller redaren, som ska göra anmälan enligt 7 § 2 mom.

Bestämmelser om undantag från skyldigheten att avge sjöförklaring i vissa fall finns i 11 § 2 mom. och 14 § 2 mom.

7 §

Avgivande och uppskjutande av sjöförklaring och befälhavarens anmälningsplikt

En sjöförklaring avges inför en sjörättsdomstol enligt 21 kap. 1 § för den ort där händelsen har inträffat eller dit fartyget eller befälhavaren först anländer. En sjöförklaring får dock uppskjutas till dess fartyget anlöper en annan hamn, om avsevärd besparing i kostnader för fartyget eller andra väsentliga fördelar därigenom kan uppnås utan att syftet med sjöförklaringen åsidosätts. Befälhavaren eller redaren ska utan dröjsmål skriftligen underätta Transport- och kommunikationsverket om ett sådant uppskov och anledningen till detta.

Befälhavaren ska så snart som möjligt själv eller genom ombud anmäla sig hos behörig sjörättsdomstol enligt 1 mom. eller dess ordförande för att avge sjöförklaringen. Anmälan ska vara skriftlig och till den ska fogas en avskrift av den rapport som avses i 8 § och uppgift om hela besättningen och de personer som antas kunna lämna upplysningar i saken, samt om möjligt om alla dem som saken kan angå eller deras ombud.

I Danmark, Norge och Sverige avges sjöförklaring för finskt fartyg inför en domstol som är behörig enligt det landets lag. I övrigt avges sjöförklaring utomlands till sådan finsk beskickning som enligt bemyndigande av utrikesministeriet har behörighet att motta den. Om det lämpligen kan ske ska vid sjöförklaringen delta två av beskickningen tillkallade, i sjöfart kunniga personer, helst finska, danska, norska eller svenska medborgare, mot vilka inte finns jäv som gäller mot domare. På en ort där behörig finsk beskickning inte finns, får sjöförklaring avges inför dansk, norsk eller svensk utlandsmyndighet som enligt sitt hemlands lag får ta emot en sådan förklaring.

Har en sjöförklaring avgetts utomlands eller har undersökning av orsaken till olyckan verkställts av en utländsk myndighet, ska befälhavaren se till att en av behörig myndighet

styrkt avskrift av protokollet som uppgjorts vid förrättningen skickas till Transport- och kommunikationsverket och Olycksutredningscentralen.

Har fartyg försvunnit eller förolyckats utan att någon blivit räddad, ska undersökning med anledning av händelsen utföras på fartygets hemort, om inte Transport- och kommunikationsverket bestämmer att undersökningen hålls på någon annan ort.

Närmare bestämmelser om tillämpningen av bestämmelserna om sjöförklaring utfärdas genom förordning.

8 §

Skriftlig rapport för sjöförklaring

Fartygets befälhavare ska, i sådana fall som avses i 6 §, utan dröjsmål för sjöförklaring avge skriftlig rapport om händelsen till Transport- och kommunikationsverket eller, om fartyget är utomlands, till närmaste i 7 § 3 mom. avsedda finska beskickning i utlandet.

Skriftlig rapport som gäller sammanstötning med ett annat fartyg får inte delges motparten förrän sjöförklaring med anledning av händelsen tas upp till behandling av rätten eller någon annan behörig myndighet.

En finsk beskickning i utlandet som har tagit emot en skriftlig rapport som avses i denna paragraf ska, så snart behovet av rapporten upphört, utan dröjsmål skicka den till Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket kan utfärda närmare föreskrifter om den skriftliga rapport som avses i denna paragraf och om dess innehåll.

9 §

Bestämmande av sammanträde för avgivande av sjöförklaring

När anmälan om avgivande av sjöförklaring har gjorts enligt 7 § ska sjörättsdomstolen, om möjligt enligt befälhavarens önskan, sätta ut tiden för sammanträdet för upptagande av sjöförklaring inför rätta och förelägga befälhavaren att därvid visa upp fartygets dagböcker och kladdar till dem i original där sådana förts och de finns i behåll, och även andra handlingar eller föremål som kan ge upplysning i saken, samt i fråga om hörande anmäla för rätten de personer som antas bäst kunna lämna upplysning i saken. Tiden för sammanträdet ska kungöras på rättens anslagstavla eller, om det kan ske utan dröjsmål, genom särskilt meddelande anmälas till de personer som saken kan angå eller deras ombud på orten samt Transport- och kommunikationsverket och allmänna åklagaren.

Ett föreläggande som avses i 1 mom. får, om det prövas nödvändigt, förenas med vite.

De sakkunniga ska utan dröjsmål underrättas om anmälan till upptagande av sjöförklaring. De ska ta del av de handlingar som har fogats till anmälan samt, om det finns tid för det, för sjörättsdomstolen före sammanträdet ange de frågor som bör utredas från sjöteknisk, maskinteknisk eller annan synpunkt med hänsyn till olyckans art.

11 §

Sjöförklaring vid fartygs sammanstötning

Om sjöförklaringen gäller en sammanstötning med ett annat fartyg, får sjörättsdomstolen bevilja uppskov med denna, om sjöförklaringen därigenom kan hållas samtidigt med sjöförklaringen eller motsvarande utredning beträffande det andra fartyget. Ett sådant uppskov får inte beviljas för längre tid än vad som är oundgängligen nödvändigt. Om syftet med uppskovet inte kan uppnås, ska rätten, om befälhavaren eller redaren för det fartyg, för vilket sjöförklaring först avges begär det och synnerliga skäl inte talar mot det, förordna att sjöförklaringen helt eller delvis ska hållas inom stängda dörrar och att därvid andra

än redaren och allmänna åklagaren samt Transport- och kommunikationsverkets representant, Tullen och en representant för Olycksutredningscentralen inte får närvara.

Om en sammanstötning har skett med ett utländskt fartyg för vilket någon utredning som motsvarar sjöförklaringen inte verkställs, är en sjöförklaring inte nödvändig om inte Transport- och kommunikationsverket bestämmer något annat.

12 §

Mottagande av sjöförklaring i vissa fall

I fråga om fartyg med hemort i Danmark, Norge eller Sverige ska behörig finsk domstol uppta sjöförklaring när befälhavaren eller fartygets redare eller en behörig myndighet i fartygets hemland anser det vara nödvändigt. Beträffande annat utländskt fartyg upptas sjöförklaring i ett sådant fall, när det finns skäl till det.

Om Transport- och kommunikationsverket anser att en utredning av en händelse som har inträffat i samband med ett utländskt fartygs drift är nödvändig ur sjösäkerhetssynpunkt och befinner sig fartyget i en finsk hamn, får Transport- och kommunikationsverket förordna att sjöförklaring ska hållas.

Om en myndighet som avses i 1 mom. anser att en sjöförklaring är nödvändig eller om Transport- och kommunikationsverket förordnar att en sjöförklaring ska hållas, ska befälhavaren eller redaren underrättas om detta. En sjöförklaring hålls på anmälan av endera av dem enligt 7 § 2 mom.

13 §

Sjöförklaring vid finsk beskickning

Vad som i 10–12 § föreskrivs om sjöförklaring vid domstol gäller i tillämpliga delar sjöförklaring inför en finsk beskickning. Beskickningen får dock inte uppta ed eller försäkran eller utsätta vite.

Ett utdrag ur protokollet som uppgjorts vid behandlingen av sjöförklaringen ska skickas till Transport- och kommunikationsverket utan avgift. Ett protokollsutdrag ges på begäran åt redaren eller befälhavaren.

14 §

Komplettering av sjöförklaring och beslut om att sådan inte ska avges

Om en sjöförklaring anses vara ofullständig i något avseende, får Transport- och kommunikationsverket förordna att den ska kompletteras. Bestämmelserna i 6 § 3 mom. och 7 § har motsvarande tillämpning.

Om en tillfredsställande utredning om en händelse som avses i 6 § finns eller kan väntas bli tillgänglig på något annat sätt, får Transport- och kommunikationsverket godkänna att en sjöförklaring inte hålls eller att den uppskjuts i avvaktan på en sådan utredning.

15 §

Rapporter till Transport- och kommunikationsverket om olyckor och tillbud i samband med fartygets drift

Fartygets befälhavare eller redare ska utan dröjsmål till Transport- och kommunikationsverket rapportera olyckor och tillbud som denne får kännedom om att ha inträffat på finska fartyg i samband med fartygets drift.

Bestämmelser om sekretess för uppgifter som avses i 1 mom. finns i 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

991/2018

Bestämmelser om rapportering av olyckor och tillbud till Olycksutredningscentralen finns i lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011).

Transport- och kommunikationsverket kan utfärda närmare föreskrifter om avgivande av den rapport som avses i 1 mom. och om dess innehåll.

23 kap.

Särskilda stadganden

3 §

Behörig myndighet

Transport- och kommunikationsverket är den behöriga nationella myndighet som avses i Internationella sjöfartsorganisationens konventioner och resolutioner, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

Helsingfors den 23 november 2018

Republikens President

Sauli Niinistö

Kommunikationsminister Anne Berner